

Com viure la virtut cristiana de la pobresa?

Els cristians, seguint l'exemple de Jesús, estem cridats a viure la virtut cristiana de la pobresa. Moltes vegades no entenem què significa o implica aquesta crida. Per a tants es presenta com una tasca àrdua, incompatible amb els temps que vivim, o com una virtut negativa que treu més del que dona. Ens introduïm en alguns dels possibles interrogants per ajudar a redescobrir la riquesa de la virtut cristiana de la pobresa.

19/02/2024

Sumari

1. Benaventurats els pobres d'esperit...
 2. Què és la virtut cristiana de la pobresa i com viure-la?
 3. Pobresa d'esperit i desig de felicitat
 4. És compatible la pobresa amb la riquesa material?
 5. Com han viscut la pobresa els primers cristians?
 6. Com viure aquesta virtut al segle XXI?
-

1. Benaventurats els pobres d'esperit...

En el sermó de la muntanya Jesús proclama les “Benaurances”, aquelles promeses de felicitat en circumstàncies en què aparentment no n’hi ha. No és casual que la primera que pronuncia Jesús sigui *“Feliços els pobres en l’esperit: d’ells és el Regne del cel”* (Mt 5, 3). Aquesta és la clau per viure totes les altres benaurances. En la pobresa de cor es conté el secret de la vida plena del cristià. “Coneixeu prou bé la generositat de nostre Senyor Jesucrist; ell, essent ric, es va fer pobre per vosaltres, perquè us enriquíssiu amb la seva pobresa” (2 Co 8, 9). Cal endinsar-se en la profunditat d’aquestes paraules per penetrar en l’essència de l’Evangeli i de Jesús, i així inserir-nos en la lògica cristiana.

Meditar amb sant Josepmaria

El que cal per aconseguir la felicitat, no és una vida còmoda, sinó un cor enamorat. Solc, 795

Molts se senten desgraciats, precisament per tenir massa de tot. —Els cristians, si veritablement es comporten com a fills de Déu, passaran incomoditat, calor, fatiga, fred... Però no els faltará mai l'alegria, perquè això —tot!— ho disposa o bé ho permet Ell, que és la font de la felicitat vertadera. Solc, 82

2. Què és la virtut cristiana de la pobresa i com viure-la?

La pobresa és la virtut que harmonitza i ordena la relació de la persona amb els béns. És part de la virtut cardinal de la templança, ja que, en viure-la, es busca gaudir dels plaers sensibles de manera adequada perquè aquests no ens desviïn del nostre fi, que és la felicitat vertadera. La pobresa és atractiva i positiva perquè convida a aspirar a un bé

més gran i a no deixar-se seduir per altres d'inferiors que impedeixen estimar de veritat. En definitiva, és la virtut que ens permet tenir un cor lliure per estimar.

Crist, model de totes les virtuts, és a qui miren tots els cristians per aprendre a viure la pobresa. El Nou Testament ens revela un Déu que, sent Rei i Senyor de tot el que ha estat creat, tria la pobresa des que neix en un pessebre fins que mort a la Creu. Meditant la seva vida els homes de tots els temps redescobreixen amb actualitat la crida personal a viure aquesta virtut, ja que la pobresa no es pot mesurar amb paràmetres externs, sinó buscant al cor els lligams que ens impedeixen seguir generosament el Senyor.

Meditar amb sant Josepmaria

Per arribar a Déu, Crist és el camí; però Crist és a la Creu, i per pujar a la

Creu cal tenir el cor lliure, deseixit de les coses de la terra. Via Crucis X
estació

Deslliga't dels béns del món. —
Estima i practica la pobresa d'esperit:
acontenta't amb el que basta per
passar la vida amb sobrietat i
temprança.

—Si no, no seràs mai apòstol. Camí,
631

3. Pobresa d'esperit i desig de felicitat

“L'únic bé és estimar Déu amb tot el cor i ser aquí a baix pobre d'esperit”
(Teresa de Lisieux)

Quan la virtut es redueix al sacrifici, la carència o el despreniment, d'alguna manera reduïm la virtut als mitjans que es posen per assolir el veritable fi, que és tenir llibertat per estimar de veritat, aspiració de felicitat de tot home.

“La pobresa de cor és, al cap i a la fi, la llibertat de rebre-ho tot gratuïtament, sense que el nostre «ego», les seves pretensions i reivindicacions, s’interposin ja. Suposa una mort en si mateix, un despreniment radical, però que condueix a una transparència perfecta a l’acció de Déu, a l’alegria de rebre i de donar lliurement.

Amb tot, es necessita molt de temps i una llarga lluita per arribar a aquesta llibertat. Exigeix una transformació en profunditat de la nostra existència, de la nostra manera de relacionar-nos amb Déu, amb nosaltres mateixos i amb els altres”.[1]

Meditar amb sant Josepmaria

En l’economia de la salvació, el Nostre Pare té cura de cada ànima amb una delicadesa amorosa:
cadascú ha rebut de Déu el seu propi do, qui d’una manera, qui d’una altra.

Semblaria inútil, doncs, d'afanyar-se a ofrenar al Senyor quelcom d'allò que li fos necessari; des de la nostra situació de deutors que no tenen amb què pagar, els nostres dons s'assemblarien als de l'Antiga Llei, que Déu ja no accepta: *Vós no heu volgut, ni us plauen gens, els sacrificis, ni les ofrenes, ni els holocausts pel pecat, tot de coses que són ofertes segons la Llei.*

Però el Senyor sap que donar és cosa d'enamorats, i Ell mateix ens assenyala allò que desitja de nosaltres. Tant li fan les riqueses, i els fruits, i els animals de la terra, del mar o de l'aire, ja que tot això és seu; vol alguna cosa íntima, que hàgim de donar-li amb llibertat: *fill meu, dona'm el teu cor.* Ho veieu? No en té prou de compartir: ho vol tot. No va buscant coses nostres, ho torno a dir: ens vol a nosaltres mateixos. D'aquí i solament d'aquí, arrenquen tots els

altres presents que podem oferir al Senyor.

Per tant, donem-li or: l'or fi de l'esperit de despreniment del diner i dels mitjans materials. No oblidem que són coses bones, que venen de Déu. Però el Senyor ha disposat que les fem servir sense deixar-hi el cor, fent-les rendir en profit de la humanitat.

Els béns de la terra no són dolents; es perverteixen quan l'home els erigeix en ídols i s'hi agenolla davant; s'ennobleixen quan els convertim en instruments per al bé, en una tasca cristiana de justícia i de caritat. No podem anar darrere els béns econòmics com qui va a la recerca d'un tresor; el nostre tresor és aquí, ajagut en una menjadora; és Crist i en Ell s'han de centrar tots els nostres amors, *perquè on hi ha el nostre tresor, allí hi haurà també el nostre cor.* És Crist que passa, 35

4. És compatible la pobresa amb la riquesa material?

Viure la virtut de la pobresa és compatible amb tenir béns materials, ja que no s'aspira a la pobresa material, sinó a la pobresa de cor, d'esperit. Es tracta d'estar després de les coses materials, del domini sobre les coses. Déu vol que li lliurem el nostre cor, no coses ni accions merament externes. Per això no es tracta simplement de no tenir, sinó de no posar el cor en el que es té. Quan els béns ocupen el lloc de mitjans i no de fins en la vida de l'home, llavors el cor es manté lliure per estimar Déu i els altres. Certament, aquesta llibertat de cor exigeix tenir una relació sana i ordenada amb les coses, i això s'aconsegueix vivint les virtuts de la templança, l'ordre, el despreniment, el senyoriu i la generositat, entre d'altres.

Meditar amb sant Josepmaria

La veritable pobresa no consisteix a no tenir, sinó a estar després: a renunciar voluntàriament al domini sobre les coses.

—Per això hi ha pobres que realment són rics. I a l'inrevés. Camí, 632

5. Com van viure la pobresa els primers cristians?

En l'Evangelí, veiem com Jesús insisteix en la virtut de la pobresa, com la viu Ell mateix, i dona importància al fet que els cristians la visquin també. El Papa Francesc ensenya que «quan el Senyor envia els seus setanta-dos deixebles, els envia “en pobresa”, els dona consells sobre la pobresa». És «la pobresa del deixeble: el camí del deixeble, el Senyor vol que sigui pobre». Després el Papa suggereix «tres formes, tres maneres de viure la pobresa en la vida dels deixebles, pobreses

diverses, tres etapes —podem dir— de pobreses diverses». «La primera pobresa és: separació dels diners, de la riquesa», despreniment dels béns materials que, encara que siguin bons en si mateixos, poden ocupar un espai excessiu al cor. El Senyor envia els seus deixebles a predicar sense bossa, ni alforja, ni sandàlies. «La condició per començar el camí dels deixebles és la pobresa», com veiem en el cas del jove ric que, escoltant la crida de Jesús, «no el va poder seguir perquè tenia tantes riqueses i el seu cor estava aferrat a les riqueses». «El segon, rebre humilment les persecucions, tolerar les persecucions», com les van tolerar els primers cristians i tants cristians avui dia de maneres diverses. I la tercera manera és la «pobresa de la solitud, de l'abandonament: quan el deixeble, que va sortir amb tanta força per predicar el Senyor, també ha tolerat les persecucions, al final de la vida se

sent abandonat: abandonat per tots». I això li va passar al mateix Crist, abandonat per tots a la Creu.

«La pobresa com a camí del deixeble» insisteix el Papa. Sí, «el deixeble, pobre, perquè la seva riquesa és Jesús. Pobre, perquè no està aferrat a la riquesa: primer pas. Pobre, perquè és pacient davant de petites o grans persecucions: segon pas. Pobre, perquè entra en aquest estat d'ànim al final de la vida que ens recorda el de sant Pau: abandonat. I «el mateix camí de Jesús que acaba amb aquesta oració al Pare: “Pare, Pare, per què m’has abandonat?”». [2]

Meditar amb sant Josepmaria

Jo et diré quins són els tresors de l'home sobre la terra perquè no els malbaratis: fam, set, calor, fred, dolor, deshonor, pobresa, soledat, traïció, calúmnia, presó... Camí, 194

6. Com viure aquesta virtut al segle XXI?

Així com els primers cristians vivien la virtut de la pobresa segons les circumstàncies específiques de la seva època, nosaltres avui dia estem cridats a fer el mateix.

El Papa Francesc ens il·lumina amb les paraules següents: «Les Benaurances estan dirigides als pobres, als afligits, als famolencs de justícia. És un missatge a contracorrent. El món, de fet, diu que per ser feliç has de ser ric, poderós, sempre jove i fort, tenir fama i èxit. Jesús abat aquests criteris i fa un anunci profètic —i aquesta és la dimensió profètica de la santedat—: la veritable plenitud de vida s'assoleix seguint Jesús, practicant la seva Paraula. I això significa una altra pobresa, és a dir, ser pobres per dins, buidar-se d'un mateix per deixar espai a Déu. Qui es considera

ric, amb èxit i segur, ho basa tot en si mateix i es tanca a Déu i els seus germans, mentre que qui és conscient que és pobre i en té prou amb si mateix es manté obert a Déu i al proïsme. I troba l'alegria. Les Benaurances, doncs, són la profecia d'una humanitat nova, d'una manera nova de viure: fer-se petit i encomanar-se a Déu, en lloc de destacar sobre els altres; ser mans, en comptes d'intentar imposar-se; practicar la misericòrdia, abans que pensar només en un mateix; treballar per la justícia i la pau, en comptes d'alimentar, fins i tot amb la connivència, les injustícies i les desigualtats. La santedat és acollir i posar en pràctica, amb l'ajuda de Déu, aquesta profecia que revoluciona el món».[3]

Meditar amb sant Josepmaria

Els pobres reben l'anunci de la bona nova (Mt 11, 5), llegim a l'Esclitura,

precisament com un dels signes que donen a conèixer l'arribada del Regne de Déu. Qui no ami i visqui la virtut de la pobresa, no té l'esperit de Crist. I això val per a tothom: tant per a l'anacoreta que es retira al desert, com per al cristià corrent que viu enmig de la societat humana, usant dels recursos d'aquest món, o bé mancant-li'n molts. *Converses amb Mons. Escrivà de Balaguer, 110*

Fent-me ressò d'una expressió del profeta Isaïes —*discite benefacere* (1, 17)—, m'agrada dir que *cal aprendre a viure tota virtut*, i potser molt especialment la pobresa. Cal aprendre a viure-la, per tal que no quedi reduïda a un ideal sobre el qual es pot escriure molt, però que ningú no realitza seriosament. Cal fer veure que la pobresa és invitació que el Senyor adreça a cada cristià, i que és, doncs, una crida concreta que ha d'informar tota la vida de la

humanitat. Converses amb Mons.
Escrivà de Balaguer, 110

1. Jacques Philippe, *La felicidad
donde no se espera*

2. Papa Francesc, Homilia del 18.X.
2018

3. Papa Francesc, Àngelus 1.XI.2021

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/com-viure-la-
virtut-cristiana-de-la-pobresa/](https://opusdei.org/ca/article/com-viure-la-virtut-cristiana-de-la-pobresa/)
(08/04/2025)